

Enskild motion

## Motion till riksdagen 2017/18:609

av **Niklas Karlsson (S)**

# Konkurrens på lika villkor

---

## Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla företag verksamma i Sverige ska vara registrerade i Sverige samt ha en juridiskt ansvarig, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att anmälnings- och registreringsplikt även ska gälla enskilda utländska näringsidkare som vill bedriva verksamhet i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa personalliggare med oannonserade kontrollbesök även för städ- och flyttbranscherna, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

## Motivering

Stora branschgruppen består av representanter från arbetstagar- och arbetsgivarorganisationer, bransch- och intresseorganisationer samt myndigheter vilka tillsammans arbetar för lösningar som ska leda till ökad konkurrensneutralitet mellan företag i Sverige. Samarbetet bör ses mot bakgrund av problemen med ekonomisk brottslighet samt olika former av skatte- och bidragsfusk. För kriminella organisationer och nätverk har företag blivit brottsverktyg. Det finns också ett behov för dessa att kunna tvätta brottsvinster och andra svarta pengar.

Både företag och anställda ska känna att de verkar på säkra arbetsplatser, där alla agerar enligt gällande lagar och regler. För att uppnå detta ska myndigheter kunna genomföra kontroller för att säkerställa att lagar och regler följs. Detta leder även till att företag som anlitar andra företag kan säkerställa att deras underleverantörer är seriösa.

Det har länge funnits en överdriven rädsla för kontroller och våra myndigheter har prioriterat servicefunktionen med en naivitet intill enfald. Myndigheter som Skatteverket och Bolagsverket liksom bidragsutbetalande myndigheter som Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen har i sin serviceiver gett den organiserade brottsligheten för stort spelutrymme. Bolag har bildats med det enda syftet att utnyttja stödsystemen, svart arbetskraft har utnyttjats, skattefusk har systematiskt bedrivits och

en omfattande illojal konkurrens har satt de hederliga företagen under press. Kriminella har även kunnat komma med rent fysiska hot mot hederliga företagare.

Stora branschgruppen har koncentrerat sig på tre krav som de presenterat för riksdagens ledamöter och partier. Dessa är: månadsvis redovisning av arbetsgivaravgifter och källskatter på individnivå, personalliggare kombinerade med oannonserade kontrollbesök i vissa branscher samt att alla företag verksamma i Sverige ska synliggöras.

Beslutet om de s.k. månadsuppgifterna är taget i bred partipolitisk enighet vilket är glädjande. Månadsuppgifter kommer att gälla stegvis. Från den 1 juli 2018: Företag som ska föra personalliggare och har fler än femton anställda. Från den 1 januari 2019: Alla företag med eller utan personalliggare.

Personalliggare med oannonserade kontrollbesök fungerar väl idag inom hotell-, restaurang-, frisör- och tvätteribranscherna. Den tidigare regeringen Reinfeldt lade fram förslaget rörande tvätteribranschen. Systemet gäller sedan den 1 januari 2016 även i byggbranschen. Byggbranschen har också sitt eget kontrollsystem ID06 för att säkerställa vilka som vistas på byggarbetsplatserna.

I syfte att minska skattefusk och skatteundandragande kommer regeringen att lägga fram förslag på personalliggare i kropps- och skönhetsvårdsverksamhet, fordonsserviceverksamhet samt livsmedels- och tobaksgrossistverksamhet. Tanken är att detta ska träda i kraft den 1 juli 2018.

Städ- och flyttbranscherna är två andra verksamheter som det kanske också finns anledning att diskutera personalliggare för. Inte minst städbranschen har ända sedan 1990-talet utpekats som problematisk utifrån mycket av svart arbetskraft och skatteundandragande, inte minst genom underentreprenörer. Bakom låga anbud på städning ligger tyvärr ofta illojal konkurrens genom dessa två företeelser. Inte ens i offentlig upphandling har man klarat av att bemästra dessa problem, mycket genom att en underentreprenörskedja ibland döljer de verkliga och svarta utförarna. Båda verksamheterna omfattas av RUT vilket gör det extra viktigt att kontrollera så att statsstödet inte betalas ut felaktigt.

Det förslag från Stora branschgruppen som ännu inte kommit på plats är att alla företag verksamma i Sverige ska synliggöras. Skatteutskottet skrev i fjolårets betänkande på min motion:

I dag finns svenska företag registrerade hos Skatteverket och/eller Bolagsverket. Utländska företag i Sverige kan ansöka om F-skatt, men det är inte ett krav, varför det kan vara svårt att få ut information om utländska företag som är verksamma i Sverige men som väljer att inte registrera sig i Sverige. Motionären anför vidare att det borde finnas en anmälningsplikt för utländska företag som bedriver näringsverksamhet på plats i Sverige. Anmälnings- och registreringsplikt ska även gälla utländska näringsidkare som vill bedriva verksamhet i Sverige.

I utskottsbetänkandet saknas sedan fortsatt argumentation och yrkandena lämnas obesvarade. Utskottet skriver att min fråga är ”aktualiserad” genom ett utredningsbetänkande från år 2010 (SoU 2010:46 från Filiallagsutredningen)! Sanningen är väl snarare att frågan begravdes av Anders Borg och nu behöver väckas till liv igen!

De två föreslagna tillkännagivandena kring utländska företag/företagare är i högsta grad aktuella och även dessa borde stödjas av en bred, skattefuskbekämpande majoritet i riksdagen och från näringslivet i Sverige.

Krav på registrering för utländska företag aktualiserar förvisso EU-rättsliga regler om handelshinder som bygger på principen om fri rörlighet. Frågan behandlades i samband med den dåvarande borgerliga regeringens proposition 2010/11:87 Utländsk näringsverksamhet i Sverige. Då blev det inget av registreringsplikten. Dessa EU-regler lämnar dock möjligheter för medlemsstaterna att vidta åtgärder utifrån allmänintresset. Motiven för Stora branschgruppens krav – konkurrens på lika villkor, god ordning på arbetsmarknaden och stopp för en växande brottslighet – bör väga tungt i en sådan intresseavvägning.

Stora branschgruppens krav gäller alltså företag. Det finns anledning att se till att även enskilda utländska näringsidkare registreras t.ex. genom att kräva svensk F-skattsedel eller att de har anmälningsplikt till ett motsvarande register som det som ska gälla för utländska företag. Alla som bedriver näringsverksamhet, enskilt eller i företagsform, och alla som arbetar i Sverige ska vara synliga. Osynlighet främjar bara brottslighet och skatteundandragande och det ska vi inte ha i vårt Sverige.

*Niklas Karlsson (S)*